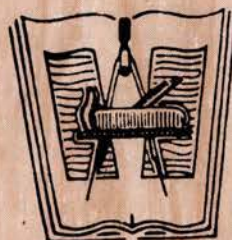

F A I P A R

A FAIPARI MŰSZAKI FOLYÓIRATA XLIV. ÉVF. 1994/5.

**Reflektorfényben
a fakereskedelem**

FAIPAR

1994. MÁJUS

Főszerkesztő

DR. MOLNÁR SÁNDOR

Olvasószerkesztő

DR. SOMKUTI ELEMÉR

Szerkesztőségi munkatárs

BÍRÓ LÁSZLÓNÉ

A szerkesztőbizottság tagjai

Dr. Ádámfi Tamásné

Baloghné Cséplő Katalin

Belovai András

Dr. Csaplár Gábor

Dessewffy Imre

Dr. Fábrián Tibor

Gyóri Ferenc

Horváth Zoltán

Lele Dezső

Mócsényi Miklós

Nagy Béla Norbert

Dr. Nyárs József

Nyerges Éva

Dr. Szabó Miklós

Dr. Winkler András

A szerkesztőség címe:

1027 Budapest, Fő utca 68.

*

Kiadja:

a TERVÁL

Lap- és Könyvkiadó Vállalat

1196 Budapest, Petőfi utca 193.

Telefon: 120-2844

Felelős vezető: Schönck Károly

*

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely kézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodáknál (HELIR), Budapest, XIII., Lehel út 10/a. - 1900 - közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj: egy évre 600 Ft, egy példány ára: 50 Ft. Összevont szám példányonkénti ára 100 Ft. Megjelenik havonta. Külföldön terjeszti a Kultúra Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat. H-1389 Budapest, Pf. 149. és a Magyar Média, 1392 Budapest, Pf. 279. 86-253.

Hirdetések felvétele: A FAIPAR szerkesztőségében. 1027 Budapest, Fő utca 68.

Telefon: 201-9929

Index: 25 281

HU ISSN 0014-6897

TARTALOM

Dr. Mócsényi Miklós: A fakereskedelem szervezete.	65
Dr. Nyárs József: A feldolgozóipar marketing-sajátosságai	66
Dr. Molnár Sándor- Fehér Sándor: Erdeink faanyag-minősége	68
Dr. Ádámfi Tamásné: Olaszországi tanulmányút 1993. október-november	71
Dr. Molnár Sándor: Bemutatjuk a BAUTAK Kft-t	73
Dr. Percze László: A MÁVFAVÉD Kft. múltja, jelene és jövője	75
Bíró Lászlóné: Egyesületi hírek	77

CONTENTS

Mócsényi, M.: Organization and interest relations of forest products marketing	65
Nyárs, J.: Marketing characteristics of forest products industry	66
Molnár, S. and S. Fehér: Wood quality of Hungarian forests	68
Ádámfi, T-né: Study tour in Italy	71
Molnár, S.: Introduction of the BAUTAK Kft.	73
Percze, L.: Past, present, and future of the MÁVFAVÉD Kft.	75
Bíró, L-né: Association News	77

INHALT

Mócsényi M.: Interessenrelationen und Organisation des Holzhandels	65
Nyárs J.: Marketingeigenschaften der Holzwirtschaft	66
Molnár S., Fehér S.: Holzqualität der ungarischen Wälder	68
Ádámfi T-né: Studienreise in Italien	71
Molnár S.: Wir stellen Gmbh BAUTAK vor	73
Perczel L.: Geschichte, Gegenwart und Zukunft von Gmbh MÁVFAVÉD	75
Bíró L-né: Neues im Holzverein	77

A lapban megjelent cikkek szerzői: Dr. Ádámfi Tamásné főtechnológus (MÁVFAVÉD Kft.); Bíró Lászlóné ügyvezető titkár (MÁVFAVÉD); Fehér Sándor tanszéki mérnök (EFE); Dr. Molnár Sándor tanszékvezető egyetemi docens (EFE); Mócsényi Miklós főtítkár (FAGOSZ); Dr. Nyárs József főtanácsos (FM - EH); Dr. Percze László ügyvezető igazgató (MÁVFAVÉD)

FAIPAR

FAIPARI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET MINT A MTESZ TAGEGYESÜLETÉNEK LAPJA

A fakereskedelem szervezete, érdekelttségi viszonyai

A fakereskedelemben Magyarországon mára gyakorlatilag nincsenek forgalmat befolyásoló állami kötöttségek, de ösztönzők sem.

A faárúk körében a belföldi kereskedelmi tevékenységi engedélyek rendszere már a '80-as évek elején megszűnt. Az üzletkötési engedélyezés sose volt elterjedt, az esetleg ide sorolható kötelező szerződések és az egycsatornás belföldi forgalmazás is a '80-as évek végére megszűnt. Az árszabályozásból az állam mára teljesen visszavonult. Termelési támogatás, vagy adókedvezmény a faárúk előállítását és így könnyebb értékesíthetőségét nem segíti elő. A külforgalomban a tevékenységi engedélyek a külkereskedelem „alanyi” joggá tételével általában megszűntek. Az üzletkötést illetően importban a faárúk már 1989-től engedélyek nélkül voltak forgalmazhatóak, **exportban** pedig a „kivételi lista” folyamatosan szűkült, ma még a **tűzifa és a rönk egy része engedélyköteles**. Várható, hogy az EK-hoz közeledés folyamatában, illetve egyéb nemzetközi kötelezettségek miatt az engedélyezés e téren is megszűnik. A faárúknál export támogatás és import lefölözés sincs. Az exportbővítő beruházások, vagy egyéb ilyen jellegű szerződések is mind kifutottak már. . .

Mindez annyit jelent, hogy a magyar faforgalmat kizárólag a kereslet-kínálat törvényszerűségei befolyásolják.

A hazai fakereskedelem szervezeti struktúrájában szintén lényeges változások történtek. A korábban meghatározó kör (erdőgazdaságok, állami faipar, ERDÉRT, LIGNIMPEX, TSZKER és egy-két további szervezet) egyrészt önmaga is sokat változott, másrészt mellettük számos egyéb vállalkozó/vállalkozás is megjelent.

A piaci környezet változásai szinte minden esetben a természetes forgalom csökkentéséhez vezettek. **A fenyőárúk importja** – főleg hengeresfából – kevesebb mint felére esett vissza, és ezen belül az egyes relációk közel egyenlő arányban részesednek. A hazai felhasználás és az export lehetőségek alapján **a fakitermelés több mint kétmillió m³-rel csökkent.**

Ugyanakkor a piaci szereplők száma határozottan nőtt. A két forgácslapgyárat kivéve az egy gazdálkodóra jutó átlagos feldolgozás, illetve forgalmazott mennyiség csökkent. A fűrésziparban az egyébként is létezett túlkapacitás ellenére újabb üzemek jöttek létre, miközben néhány jelentős üzem kénytelen volt leállni, illetve ter-

melését csökkenteni. A fakitermelés mintegy 2/3-át kisvállalkozók végzik, akik gyakran a kitermelt áru értékesítésében is valamilyen módon részt vesznek. A gyáregységek – különböző formában – önállóvá válása az addigi belső átadást egyenlő felek közötti kereskedelmi ügyletté tette. Ugyanakkor mind a két fél új eladókhoz és vevőkhöz is fordul. A külföldi tőke megjelenése is befolyásolja a kereskedelmi módszereket. Ma még nehezen ítéltető meg, hogy a vagyonnevelés és a kárpótlás folyamatában keletkező akár százazret is meghaladó új erdőtulajdonos hogyan fog működni a piacon. Mindenesetre kedvező, hogy már megszületett az erdőbirtokossági törvény. **A hazai erdők közel fele kerül magántulajdonba. E tulajdonosi kör fakereskedelme még nem nevezhető szervezettnek.**

A FAGOSZ-t 1990-ben alapította harmincegynéhány, a fagazdaságban érdekelt vállalat, amelyek azóta társaságokká alakultak. **A Szövetségnek ma 115 tagja van:** erdőgazdálkodók, fakereskedők és fafeldolgozók közel azonos arányban, valamint oktatási és egyéb intézmények. *A kereskedelem terén jelentős az évi fakereskedelmi konferencia, valamint a különböző érdekkörök egyeztető megbeszélései, áregyeztetések.*

A statisztikai és az államigazgatási rendszer változásai következtében a hazai faforgalomról ma kevésbé részletes és nagyobb időeltelődással keletkező állami adatforrások állnak rendelkezésre, mint korábban. A Szövetség az országos áruforgalom megfigyelésére nem vállalkozhat. **A FAGOSZ ugyanakkor kezdeményezte, hogy a földművelésügyi miniszter ismerje el e szervezetet terméktanácsnak. A Szövetség az EFDQSZ-szal közösen javaslatot tett arra, hogy az FM-el együtt hozzák létre a Fagazdasági Középszintű Erdekegyeztető Tanácsot,** ami a kereskedelemre is hatást gyakorló, e szakmát körülvevő gazdasági környezettel összefüggő egyeztetések hatékony fóruma lehet.

A fakereskedelem érdekelttségi viszonyai várhatóan nem fognak az általánostól eltérni a továbbiakban sem. Ugyanakkor növekvő jelentősége van/lesz az önszerveződésnek, valamint az erre alapuló információs rendszereknek. Ezen belül a FAGOSZ arra törekszik, hogy tagjai részére az elvárható legjobb szolgáltatásokat adja.

Mócsényi Miklós
főtítkár

Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség

A fafeldolgozóipar marketing-sajátosságai

Dr. Nyárs József

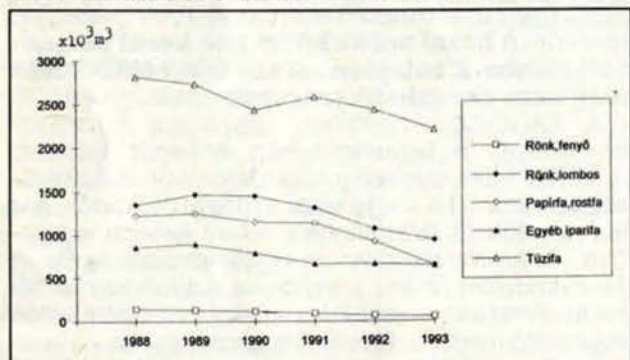
Bevezető

A fatermesztésben is jelentős fordulatnak tekintendő az Európai Unióhoz, az EFTA-országokhoz történő közeledésnek, illetve az ún. visegrádi országokkal kötött egyezménynek az a tendenciája, amely (általában) a 2001. évre a vámok lebontásának megvalósítását rögzíti.

A három, előbb említett országcsoport közül az EU-országok a világ legnagyobb fatermékimportőrei (amellett, hogy exportálnak is). Az Európai Unió gazdag országai környezetkímélő termékeket keresnek, nem engedve az egészségügyi és a magas műszaki követelmények összhangjából.

A terjedelmes egyezmények lényege: a magyar fatermékeknek a külpiacon mellett a hazai piacon is a legkeményebb konkurenciával kell szembenézniük és erre kell felkészülni.

A vázolt perspektíva különösen akkor tekinthető komoly kihívásnak, ha egy pillantást vetünk az utóbbi évek termelési tendenciáira.

1. ábra. Erdeti faválasztékok kitermelése

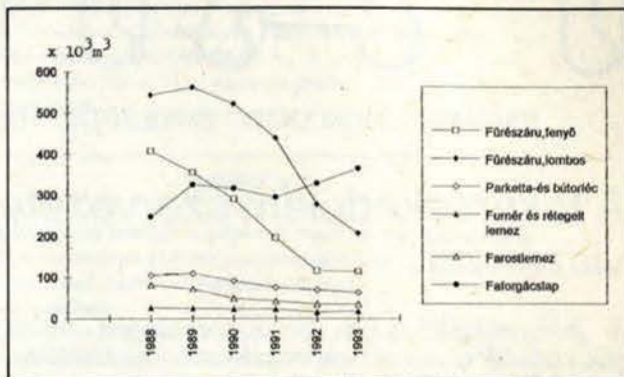
A szakterület sajátosságai

Alaptétel, hogy az erdőgazdálkodás, a faipar értékesítési politikájának a felhasználótól kell indulni, nem az előállítótól. Az előállító-orientált értékesítési politika zsákutcát jelent. Ugyanakkor a legjobb úton haladunk afelé, hogy a fát, faterméket használóban az az érzés alakuljon ki: ő az erdőt, a környezetet károsítja.

Ezzel szemben minden eszközzel érezhetővé kell tenni:

- a fa újratermeszthető,
- szén-dioxid-tároló szerepe van,
- a fa olyan ipari nyersanyag, amelynek feldolgozása csekély energiafelhasználással lehetséges,
- a fatermesztés és fahasznosítás folyamatosága jótékony hozzájárulást jelent a környezetvédelemhez (pl. O₂-termelés).

Az előzőek érdekében minden szolgáltatás,

2. ábra. Kiemelt fatermék-csoportok termelése

minden termék, minden termékcsoport esetében meg kell találni az „utolsó” felhasználót/vásárlót, az erdő és a fa kapcsolatát pedig alapértékként kezelve, határozott marketingkonceptió révén kell tájékoztatni.

Az erdőgazdasági és faipari marketingproblémák a következők:

- más termékekkel összehasonlítva, a fatermesztést az időjárás, a természeti katasztrófák és hasonlóak jelentősen befolyásolják,
- az állami, a közjóléti és az üzemi gazdasági érdekek szemben állnak egymással,
- a természetvédelem révén átalakuló társadalmi érdekek érvényesítése területeket vonhat ki a fatermesztésből,
- a fa különböző mennyiségben, fafajban, minőségben és korban, más és más termelési és forgalmazási lépcsőkön keresztül kerül a fogyasztóhoz,
- az általános műszaki fejlesztés következtében bizonyos területekről kiszorul a fa,
- a formatervezés, az izlés fejlődése befolyásolja a fa, bizonyos fajok felhasználását,
- az adminisztratív döntéseknek közvetlen befolyásuk van a fa értékesítési lehetőségeire (pl. csomagolóanyag-rendelet; bizonyos fahulladékok kitiltása az energetikai hasznosításból; egyes fajokot érintő emisszió-rendeletek; az impregnált fatermékek felhasználási lehetőségei; a trópusi fajok vagy egyes fajok használatának bojkottja; a hulladékpapír hasznosításának követelése stb.).

A jövő külkereskedelmét tehát valószínűleg a következő tényezők határozzák meg elsősorban:

- az erdészeti politika hatása a fakitermesztésre,
- az árszínvonal és az árfolyam alakulása és
- a fatermékek kereslete.

Emellett arra törekedni kell, hogy minél nagyobb hozzáadott értékű (készségségi fokú) termékeket bocsásson ki az ágazat.

A megbízható információk rendszerek fontossága

Az erdőgazdálkodás és a faipar szétforgácsolt marketing tevékenysége csekély eredménnyel jár. Legfontosabbnak a közös és hatékony PR-munkát (public relations) kell tekinteni. A közös marketing vörös fonalként húzódik végig a PR-, a reklám-, a kutatási, a termékfejlesztési, a kereskedelmi tevékenységen, a fa teljes termékpályáján.

Ez a tevékenység azonban valószínűleg csak olyan intézményi keretek között működne, amely magában foglalná:

- a kínálat és a kereslet folyamatos értékelését a fa és a fatermékek területén;
- piackutatást a fa és fatermékek területén; információkat gépek, berendezések, faiparban használt nem faalapú anyagok területről;
- aktuális információk szolgáltatását a faiparban folyó szerkezet-átalakításról;
- gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok közvetítését.

Tehát az adatbázisnak jól szervezettnek, egyszerűnek és rugalmasnak, aktualizálhatónak kell lenni. Az adatbázisnak – annak érdekében, hogy a legszélesebb körben hasznosítható legyen – tartalmaznia kell:

- a vállalati kör tulajdonviszonyait, szervezeti felépítését, a vállalatok legjellemzőbb általános adatait,
- a vállalati kör termékinformációit, a gyártott termékek jellemzőit,
- termelési információkat,
- a vállalati kör, a termékek, illetve a termelés exportorientáltságát,
- az üzemeltetett berendezésekre, a felhasznált anyagokra vonatkozó információkat,
- az importirányokat, – mennyiségeket és – tendenciákat,
- a keletkező hulladékok jellemzését, hasznosításuk tendenciáit.

Az információk bázisnak természetesen a teljes termékpályát át kell tekinteni, összefoglalva:

- a kínálati információkat (készletek, termelés, import),
- a keresleti információkat (készletek, fogyasztás, export).

A szorosan vett termelési, piaci információk mellett azonos rangúnak kell tekinteni a költség – ár – jövedelem adatsorokat és az elemzésük eredményeként levonható következtetéseket. A felsoroltakat hasznosan egészíthetik ki a termelői, gazdálkodási, vásárlói szándékokra vonatkozó információk.

Az adatbázis alapvető forrásának azok a vállalkozások tekinthetők, amelyek együttműköd-

nek a rendszer kezelőjével. A szükségletektől függően ugyan, de elsődleges információknak azok tekinthetők, amelyeket közvetlenül a vállalkozásoknál, illetve a vevőknél gyűjtöttek; lehetnek másodlagos információk is: statisztikai jelentések, összeállítások stb.

Az információk rendszer elsődleges kedvezményezettjei pedig azok lehetnek, akik közreműködnek a rendszer létrehozásában és folyamatos működtetésében, aktualizálásában.

Az információk rendszerrel szemben támasztott követelmény a megbízhatóság és a gyorsaság.

Összefoglaló

Bármilyen prognosztizálást tekintve, a megbízhatóság legkritikusabb eleme az időtáv. Különösen ágazatainkban, ahol (az erdőgazdálkodást tekintve) a beruházás rugalmatlan, lassan megterülő, a termőhelyi feltételek változhatnak; nemzetgazdasági szempontból azonban nélkülözhetetlen. Ennek ellenére – vagy éppen ezért – nem lehet lemondani a hosszú távú prognózisok folyamatos készítéséről sem.

(Szerkesztői megjegyzés:

Az erdőgazdálkodásban az Erdőrendezési Szolgálat országos adatbázisa és az ehhez kapcsolódó, erdőtervekre alapozott prognózisok rendelkezésre állnak. A jelen tanulmánynak megfelelően fontos feladat a ffeldolgozói tevékenységek számára is a korszerű információk rendszer kialakítása, a vállalkozói érdekeknek megfelelő szervezeti formában.)

A vázolt tevékenység folytatása azonos mértékben szolgálná mind az exportfejlesztést, mind a fatermékek belföldi piaci helyzetének megszilárdítását az azonos használati értékű, de más nyersanyagokból készült árukkal, illetve az importtermékekkel szemben.

Irodalmi források:

- [1] Lühghausen, A.: Perspektiven des Marketings von Forst- und Holzwirtschaft. Holz-Zentralblatt 89/1992., p. 1399.
- [2] Nagy, Zs.: Az agrárpiaci rendtartás információk rendszere. Budapest, 1992. – (Kézirat)
- [3] Ideiglenes megállapodás a kereskedelemről és a kereskedelemmel kapcsolatos ügyekről. (Az EU és a Magyar Köztársaság közötti megállapodás). Magyar Közlöny, 1992/21. szám, február 29.
- [4] Közép-európai szabadkereskedelmi megállapodások. (Az ún. visegrádi országok egyezménye.) Külkereskedelmi Tájékoztató különkiadása, 1993. február 22.
- [5] A Magyar Köztársaság és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagállamai közötti szabadkereskedelmi megállapodásról. (Az EFTA-országok és a Magyar Köztársaság közötti megállapodás.) Magyar Közlöny, 1993/135. szám. I-II. rész, szeptember 29.

Erdeink faanyag-minősége

Dr. Molnár Sándor – Fehér Sándor

E dolgozat nem egy átfogó kutatási program értékelése, hanem terepi felvételek, kisebb-nagyobb megbízások, disszertációk, diplomatervek eredményeit általánosítja. Az állami erdőgazdaságok 1993. évi adatai alapján pedig elemzi a fontosabb fafajok fakitermelési választék összetételét, üzemi és terepi megfigyelések alapján értékeli a minőségi problémákat, összetevőket.

Őszintén reméljük, hogy a fakitermelési adatok mennyiségi és minőségi értékelése hasznos információkat szolgáltat a fakereskedőknek és a feldolgozóknak egyaránt (a vizsgálat tárgyát képező 3,65 millió m³ erdőgazdasági fakitermelések az országos adat 78%-át képezik).

1. Az akácok faanyag-minősége

A trópusi fafajok európai bojkottja örvendetesen megnövelte a tartós, szilárd akácfa iránt a keresletet. Így ma nincsenek értékesítési gondok az akác termékek vonatkozásában. Az állami erdőgazdaságoknál 1993. évben kitermelt nettó 550 424 m³ akácfa 10,5%-a volt fűrészipari rönk. Ez megfelel a korábbi évek átlagának (Keresztesi, 1982). Bármennyire is keresett az akác tűzifa részaránya (jelentősen felülmúlja a korábbi évek 50–60% közötti értékeit) az akácerdők csökkenő minőségére is utal. (1. táblázat)

1. táblázat

Az AKÁC fakitermelés választék összetétele az erdőgazdaságoknál 1993-ban

A választék megnevezése	m ³	%
Fűrészipari rönk	57 759	10,5
Egyéb fűrészipari alapanyag	15 906	2,9
Egyéb iparifa	75 230	13,6
Iparifa összesen	148 895	27,0
Tűzifa	401 529	73,0
Nettó fakitermelés	550 424	100,0

A jobb alaki jellemzők és a megbízhatóbb fizikai tulajdonságok feltétlenül indokolják a nemesített (árbo) akác fajták szélesebb körű elterjesztését.

Vizsgálataink szerint a kétszeri sarjaztatás, sőt még az eltérő sarjaztatási módszerek (gyökér-, tuskó) sincsenek gyakorlati jelentőségű hatással a faanyag minőségére. Elgondolkodtató és sürgősen további kutatásokat igénylő feladat azonban a már fellelhető (egyre növekvő részarányú) 3–4. generációs sarjak minőségi és termőhelyi jellemzőinek feltárása.

Az akác fatest szöveti és fizikai állandósulása a beltől számított 8–9. évgyűrűnél következik be (ez a „juvenilis-fa” határa). Így az értékes ipari fa kihozatal javítására az egészséges állományok véghasználati korát célszerű 40–50 évre növelni.

Az akácfa bútortipari, belsőépítészeti alkalmazása szempontjából feltétlenül indokolt lenne az előnyös színárnyalat és a jobb megmunkálhatóság érdekében a fűrészáru gőzölés alkalmazása.

2. Tölgyeseink faanyag-minősége

Az elmúlt években elsősorban csak a károsodott síkvidéki kocsányos és hegyvidéki kocsánytalan tölgyesekben végeztünk vizsgálatokat. Faanyag vizsgálataink a következőket mutatták:

- tölgyeseink faanyaga rendkívül tarka, változó színű (ma előnyös az egyöntetű világos szín). E színbeli inhomogenitás az ökológiai tényezőkkel (pl. aszályos évek) kapcsolatban lévő gesztésedési sajátosságokkal magyarázható. A magyarországi tölgy sötét, változó színe kedvezőtlen hatású az exportra;

- a hazai tölgyesek faanyagának rendkívüli évgyűrűszerkezeti inhomogenitása a szélsőséges klímahatások mellett az erélyesebb nevelő vágásokkal is összefügghet. Az évgyűrűszerkezet egyenletlensége nagyobb repedési és vetemedési hajlamot is jelent;

- tapasztalataink szerint a károsodott tölgyfa anyagot a színbeli tarkaság mellett igen gyakran jellemzi egy-két sötét színű belső gyűrű, éles sötét folt is. Scanning mikroszkópos vizsgálataink szerint a „holdgyűrűre” emlékeztető (de sötét színű) elváltozásoknál az erőteljes tiliszesedés mellett a gombahibák jelenléte is kimutatható volt. Az ilyen faanyag már bútort- és épületasztalosipari célokra nem alkalmas. A beteg tölgyfaállományoknál a késedelmes fakitermeléssel jelentős milliókat veszítettünk: a tövön száradt egyedeknél a szíjács korhadás a bélsugár parenchimák mentén a gesztbe is behatol. A károsodott tölgyanyag mesterséges szárításkor rendkívül repedékeny. A beteg, károsodott faanyagok esetenkénti eltitkolása, sőt exportálása jelentősen hozzájárulhatott a hazai tölgyanyag „tekintélyvesztéséhez”.

Az erdőgazdasági Rt-eknél 1993. évben kitermelt nettó 621 235 m³ tölgyfának mindössze 19,4%-a volt fűrészipari rönk (furnér rönk pedig csak 0,5%), ez jelentősen (7–8%-kal) elmarad az 1979. évi értékektől (2. táblázat). Különösen jól tükrözi a kitermelt tölgy minőségi romlását az iparifa-kihozatal: ez ma 37,5%, 1979-ben 53,5% volt! Mindemellett meg kell jegyeznünk, hogy a jelentős mennyiségű tölgy alapanyag okos, piacorientált feldolgozásában jelentős tartalékok rejlenek.

3. Nyárasaink faanyag-minősége

Az erdőgazdaságok 1993. évi nyár fakitermelése közel azonos az akácéval és a tölgyekével: 567 225 m³. Ennek rönk hányada 43,3%. Iparifa részaránya pedig 86,4% (3. táblázat). E választék adatok hasonlóak a korábbi évek jellemzőihez. Visszaesés az egyéb fűrészipari alapanyagoknál (fagyártmányfa, kivágás) figyelhető meg. Ez összefügg a jelentősen lecsökkent gyümölcsláda termeléssel. Sajnos a rönkön belül mindössze 1,8% az igen keresett hámozási rönkhányad. Ez lényegesen (többszörösére) növelhető lenne a nyárállományok szakszerű nyesésével! Sajnos

2. táblázat
A TÖLGY fakitermelés választék összetétele az erdőgazdaságoknál 1993-ban

A választék megnevezése	m ³	%
Lemezipari rönk	3 143	0,5
Fűrészipari rönk	120 955	19,4
Egyéb fűrészipari alapanyag	36 179	5,9
Egyéb iparifa (rostfa, papirfa)	72 996	11,7
Iparifa összesen	233 273	37,5
Tüzifa	387 962	61,0
Netto fakitermelés	621 235	100,0

az alacsony ár és az egyre növekvő szállítási költségek miatt ma a papirfa és a rostfa szinte „ráfizetéses” választéknak tekinthető.

Néhány gondolat, eredmény a több éve folyó faanyag vizsgálatainkból:

- a nyáráknál az évgyűrűszélesség nincs kapcsolatban a faanyag sűrűségével, szilárdságával. Tehát teljesen indokolatlan a rakodólapok nemzetközi előírásában a 7 mm évgyűrűszélesség kikötése,

- az egészséges álgeszt műszaki problémát nem okoz, furnér gyártásnál azonban előnytelen,

- a nyáráknál a szilárd rész nettó nedvességtartalma 60-70%-kal kisebb a geszténél (itt elérheti a 200%-ot is). E jellemzőt a furnér- és a vastagabb fűrészáru szárításakor figyelembe kell venni:

3. táblázat

A NYÁR és a FÜZ fakitermelés választék összetétele az erdőgazdaságoknál 1993-ban

A választék megnevezése	m ³	%
Lemezipari rönk	10 399	1,8
Fűrészipari rönk	235 468	41,5
Egyéb fűrészipari alapanyag	51 351	9,06
Egyéb iparifa (rostafa, papirfa)	193 039	34,0
Iparifa összesen	490 317	86,4
Tüzifa	76 908	13,6
Netto fakitermelés	567 225	100,0

- a nyárak libriformrost hosszúsága 0,8-1,2 mm. A papírgyártás szempontjából különösen előnyös rostmorfológiával egyetlen nyárfajta sem rendelkezik,

- a faanyag sűrűsége (szilárdsága) fajtajellemző. Az ipari feldolgozásban (pl. rétegelt lemez, ládagyártás) ma könnyen hámozható, jól megmunkálható kisebb sűrűségű fajták a keresettebbek (pl.: I.214). Szerkezeti célokra (pl. tartószerkezetek, kárpitos keretek) előnyösebbek a nagyobb sűrűséggel rendelkező fajták (pl. Robusta, Marilandica, OP-229), a papirfa és a rostfa átvételénél fel kell készülni az objektívebb abszolútszáraz súly („atrosúly”) alapján történő átvételre. Vizsgálataink szerint az „Óriás” nyárnál 280 kg/ürm az „I-214” olasz nyárnál pedig 220 kg/ürm körüli átszámítási tényezőkkel számolhatunk.

A szélsőséges alföldi termőhelyek erdőfelújításaiban, új erdőtelepítéseiben az őshonos szürke nyár hibridek a mainál lényegesen nagyobb szerepet fognak kapni. „Szurkosnak” nevezett álgesztes faanyaguk rendkívül repedékeny, különösen hajlamos gyűrűs, illetve kártyás elválásokra. Fontos

feladat a gesztmentes-rezgönyárhoz közelebb álló hibridek szelektálása, és az igényesebb ipari felhasználás kérdéseinek tisztázása.

4. Fenyveseink minősége

Fenyveseink egészségi állapota egyre romló, faanyaguk gyenge minőségű, nehezen értékesíthető.

Az erdőgazdaságok 1993. évi 412 672 nettó m³ fenyő fakitermelésének mindössze 19,6%-a volt rönk, ezzel szemben 15 évvel korábban 43%-a (4. táblázat). A jelentős visszaesés elsősorban a homoki fenyvesek egyre nagyobb mérvű, idő előtti véghasználatával áll kapcsolatban: ma már az alföldi fenyőültetvényekben évi 120-140 ezer m³ nettó fatérfogatot termelünk ki és ezen óriási tömegű anyagnak mindössze 2-2,2%-a a rönk (az előrehozott véghasználatok az egészségi állapottal vannak kapcsolatban).

4. táblázat

A FENYŐ fakitermelés választék összetétele az erdőgazdaságoknál 1993-ban

A választék megnevezése	m ³	%
Fűrészipari rönk	81 276	19,6
Egyéb fűrészipari alapanyag	9 802	2,37
Egyéb iparifa (rostfa, papirfa)	234 124	56,7
Iparifa összesen	325 202	78,8
Tüzifa	87 470	21,19
Netto fakitermelés	412 672	100,0

Az erdei- és feketefenyő állományokban végzett faanyag-vizsgálataink főbb tapasztalatai a következők voltak:

- az erdei- és feketefenyő faanyagának rendkívüli göcsössége mérsékelhető lenne a jobb állományok szakszerű nevelésével. A hibamentes faanyag szilárdsága a homoki és hegyvidéki tájakról származó fenyőnél jelentősen nem tért el. A homoki fenyvesek faanyag szilárdságát azonban a göcsös fatest zónák 40-60%-kal csökkentik,

- az ültetvények faanyaga így a jövőben is elsősorban a rostfa és papirfa célra kerülhet felhasználásra. A nagyobb sudarlısság, göcsösség hatására e sarangolt választékoknál a rakásolás tömörsége 12-22%-kal, az úrméterre vetített szárazanyagtartalom pedig 20-25%-kal marad el a jobb minőségű hegyvidéki erdei fenyő állományok jellemzőitől.

Nem célunk gazdasági elemzésekkel foglalkozni, de meg kell említenünk, holgy a fenyőültetvények nagy tömegű papírfája a nagy szállítási távolság és az alacsony árszint miatt ma gazdaságosan alig értékesíthető.

E minőségi elemzésből kitűnik, hogy a hazai fenyőerdők anyagával hosszabb távon sem oldható meg a bútór- és építőipar fenyőellátása.

5. Egyéb fafajaink

Erdeink egyéb fafajai közül rendkívüli kereslet lenne az égerre, cseresznyére, kőrisre, ezüsthársra, hegyi juharra. Sajnok ezekből a fafajokból viszonylag szerény mennyiségek állnak ren-

5. táblázat

A BÜKK fakitermelés választék összetétele az erdőgazdaságoknál 1993-ban

A választék megnevezése	m ³	%
Lemezipari rönk	24 887	6,0
Fűrészipari rönk	126 705	30,4
Egyéb fűrészipari alapanyag	25 539	6,12
Egyéb iparifa	92 328	22,14
Iparifa összesen	269 459	64,6
Tűzifa	147 473	35,37
Netto fakitermelés	416 932	100,0

delkezésre. Jelentős a cser (642 ezer m³) és a gyertyán (225 m³) erdőgazdasági fakitermelése. Sajnos a belső fahibák (cser) és a kedvezőtlen alaki tulajdonságok (gyertyán) miatt e fafajok elsősorban csak tűzifaként jönnek számításba. Az ipari felhasználás szempontjából értékes bükk választék összetétele az elmúlt 15 évben jelentősen nem változott (5. táblázat). Az értékes idősebb állományok részarányának csökkenésével a vastagsági méretek és a furnér rönk kihozatal mérséklődött. (Az elmúlt 10 évben bükkal kapcsolatos anyagvizsgálatokat nem folytattunk.)

Összefoglalás

A fatermesztés, faanyag-minőség, fafelhasználás elemzéseiből megállapítható:

- hazánk termőhelyi viszonyai nem kedveznek a minőségi fenyőtermesztésnek,
- sajnos lombos faállományaink fakitermelési választék összetétele jelentősen romlott,
- az óriási mennyiségben rendelkezésre álló sarangolt faválasztékok (papírfa, rostfa, tűzifa) értékes hasznosítása különösen a Nagyalföldön vár hosszú távú megoldásra (pl.: cellulóz üzem létesítése),
- megfelelő érdekeltségi rendszer, szelektív iparpolitika vezetne az értékes hazai lombos hengeresfa export megszüntetéséhez, e faanyag hazai feldolgozásához. Ez hozzájárulna a munkanélküliség mérsékléséhez is.

Irodalom

- [1] Keresztes B.: Magyar Erdészet 1954–1979. Akadémia Kiadó, 1982. Budapest
- [2] Molnár S.: „Korszerű akácgazdálkodás és a faanyag-minőség kapcsolata”. Akadémiai doktori értekezés, 1988.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Faipari Tudományos Alapítvány 1994. évben a következő pályázati lehetőségeket hirdeti meg:

I. Faipari témájú tudományos diákköri munka, vagy önálló dolgozat *idegen nyelvű* rövid (10-15 oldal) ismertetése. (Elsősorban felsőoktatási intézményben tanulók részére).

Határidő: 1994. július 31.

Díj: 2 db 10 000,-Ft-os

II. Gazdasági-műszaki elemzés és következtetések, javaslatok kialakítása a faipari szakágazatok (alpanyaggyártó, bútór, épületasztalos, vegyes) *nemzetköziversenyképességéről*. (Átfogó, vagy konkrét gazdálkodó szervezetre vonatkozó elemzés. Javasolt terjedelem 15-20 oldal.)

A pályázó a munka publikálásához hozzájárul!

Határidő: 1994. július 31.

Díj: 3 db 20 000,-Ft-os

2 db 15 000,-Ft-os

2 db 10 000,-Ft-os

III. Faipari tárgy körű *szakkönyv, ismeretterjesztő kiadvány* megjelenésének támogatása.

A pályázathoz szükséges csatolni:

- a tervezett kiadvány tematikai javaslatát
- a várható hasznosítási kör megjelölését
- a javasolt példányszámot.

A pénzügyi támogatás konkrét megítéséhez kérjük megadni:

- a kiadás előirányzott teljes költségét
- az Alapítványtól igényelt támogatás mértékét
- a támogatás fölhasználásának várható időpontját (a kézirat előkészítésére előirányzott időpontot).

Határidő: 1994. július 31.

IV. Fából készült *művészeti alkotás* nivódija.

Olyan építő- vagy képzőművészeti alkotással lehet pályázni, ahol domináns a fa megjelenése. A pályázathoz az alkotást bemutató szöveges ismertetőt, fényképet stb. kell csatolni, annak megjelölésével, hogy a mű hol található, illetve tekinthető meg.

Határidő: 1994. július 31.

Díj: 50 000,-Ft

A pályázatokat a *Faipari Tudományos Alapítvány* címére (1725 Budapest, Pestszenterzsébet 1. Pf.: 64.) kell beküldeni. A pályázatokkal kapcsolatosan esetlegesen szükséges további technikai információért Apostol Tamás titkárhoz lehet fordulni az Alapítvány címén, vagy az 1-138-9235 tel/fax hívószámon.

A pályázatok elbírálása lehetőség szerint a LIGNO-NOVUM zárásáig (szept. 3.), legkésőbb azonban 1994. szeptember 30-ig megtörténik, s arról a pályázók értesítést kapnak.

Dessewffy Imre
a kuratórium elnöke

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEM
H-9400 Sopron, Bajcsy-Zs. E. u. 4.
Tel: (99) 311-100/119

**VÁLLALATOK,
INTÉZMÉNYEK,
FIGYELEM!**

Ha Önök fiatal faipari mérnököt avagy faipari üzemmérnököt kívánnak alkalmazni, kérjük, hívjanak minket!

Soproni Management
Szakkollégium
9400 Sopron, Bajcsy-Zs.
utca 4.

Telefon: 99/311-
100/119 mell.
Telefax: 99/311-103

Olaszországi tanulmányút 1993. okt.–nov.

Dr. Ádámfi Tamásné

Miért nincsenek olasz–magyar faipari kutatási, oktatási kapcsolatok?

A PHARE Accord program OMFB által meghirdetett pályázatának elnyerése tette lehetővé az É-olaszországi faipari szövetségek és egyesületek, valamint a gyártó- és a kereskedő cégek közötti szellemi transzfer tanulmányozását.

Az ösztöndíj elnyeréséhez és kivitelezéséhez támogatást és segítséget nyújtott a Faipari Alapítvány, az Olasz Gépgyártók Szövetsége, az ACIMALL, valamint vállalatom, a MÁVFAVED Kft.

Olaszországi tartózkodásom alatt megállapíthattam, hogy a meglátogatott olasz faipari szövetségek és egyesületek – FEDERLEGNO-ARREDO, UNIONLEGNO, ACIMALL – nincsenek kapcsolatban hasonló funkciójú magyar szervezetekkel.

Mindenki számára ismert, hogy a faipar területén Magyarországnak Olaszországgal jó kereskedelmi kapcsolatai vannak. Kíváncsian azonban, hogy a két ország szövetségei, valamint kutató- és oktatási intézetei között is létrejöjjenek kapcsolatok, melyek nemcsak egymás céljainak, funkciójának és működésének megismerését jelentik, de a tudomány, technika és kereskedelem területén is jövedelmezőek lennének hazánknak.

Az olaszországi szakmai szövetségek már hosszú évek óta az EK elvárásai szerint működnek. Ezért is lennének számunkra nagyon hasznosak az ott szerezhető tapasztalatok. Magyarország jelenleg erőteljes lépéseket tesz az EURÓPAI UNIÓ feltételeinek megvalósítása felé, a faiparban is ez az út van kijelölve számunkra.

Az ipar számára hasznos segítséget jelentenek a felvett kapcsolatok, melyek hozzásegítenek az európai felzárkózáshoz.

Szakmai szövetségek

A szakmai szövetségek összekötő szerepet vállalnak a kormány, a nyilvánosság, valamint a gyártó és kereskedő cégek között.

A szakmai szövetségek és egyesületek tevékenységükkel, a szellemi transzferrel a tagvállalatokat ösztönzik, hogy azok minden alkalmat megragadjanak a termelés fokozására és a fejlődéshez. Ipar- és kereskedelempolitikai befolyással, valamint a termelők problémáinak megoldásában való részvétellel jelentős támogatást adnak tagvállalataiknak.

A közösen felderített hiányok pótlására létrehozzák a megfelelő egyesületeket, intézeteket, bizottságokat. Így alakítottak az utóbbi évek szükségletei alapján minőségellenőrző és kutatóintézeteket.

A szakmai szövetségek és egyesületek, valamint az általuk létrehozott kutató- és minőségellenőrző intézetek mind privát szervezetek, modern marketing, vevőcentrikus szemlélettel működnek. A szövetségek és egyesületek gazdasági hátterét a következő bevételekből biztosítják:

- tagdíjak,
- vállalkozások, mint pl. szaklapok, bulletinok, vásárok, kiállítások szervezése, oktatás, szemináriumok és tréningek szervezése, gépbemutatók, konzultációs lehetőségek, információadás, tanulmányok készítése, termékek minőségtanúsítása, minőségbiztosítás. Az intézetek kutató- és vizsgáló laboratóriumokkal működnek együtt.

A tagok számára nyújtott szolgáltatások árai általában 40–50% kedvezménnyel vannak meghatározva.

Meglátogatott szövetségek

ACIMALL – Olaszországi Faipari Gép- és Szerzőgépgyártók Szövetsége

FEDERLEGNO-ARREDO – Olaszországi Fa-, Parafa-, Bútoripari és Belsőépítész Országos Szövetség

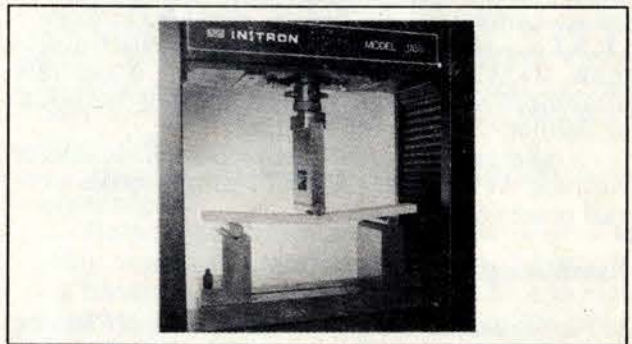
UNIONLEGNO – Faipari Kis- és Középvállalkozók Országos Egyesülete.

A szövetségek által és közreműködésével létrehozott intézetek:

- Bútoripari Kutató és Minőségvizsgáló Intézetek: CATAS és C.R. & S.

- Faipari és Bútoripari Minőségvizsgáló és Minőségbiztosító Intézet – ICILA

Faipari kutatóintézetek

A „CATAS” Bútoripari Kutató- és Anyagvizsgáló Intézet jól felszerelt a legkorszerűbb műszerekkel

A faipari szektorban két állami kutatóintézet működik, a Firenzei Faipari Kutatóintézet, valamint a Trento melletti San Michele all Adige-ban lévő Fatechnológiai Kutatóintézet. Mindkét kutatóintézet szoros együttműködésben dolgozik az ottani egyetemmel, s annak kísérleti laboratóriumával. Támogatást és feladatokat részben a területi önkormányzatoktól kapnak, valamint a szakmai bizottságoktól.

A San Michelei Fatechnológiai Kutatóintézetben jelenleg a *legjelentősebb kutatási téma a Nyárfa Bizottság megbízásából a nyárfa új területen lévő hasznosítása (pl. ajtó betélapok, biolapok készítésére), valamint nyár ragasztott tartók alkalmazási lehetőségei (kötések, ragasztások, éghetőség, égéskésleltetés vizsgálata).*

A Fatechnológiai Kutatóintézet szoros együttműködésben tevékenykedik a Trentói Egyetem Mechanikai Laboratóriumával, ahol különböző felépítésű és anyagú tartók és kötések szerkezeti célú mechanikai kutatásai folynak.

A Firenzei Faipari Kutatóintézet erdőgazdasági és faipari alaputatások mellett az erdőkitermelés és közleítés gépesítési lehetőségeivel foglalkozik, valamint erdészeti és fafeldolgozó, fa-megmunkálói szakmunkásképző és továbbképző kurzusokat és tréningeket szervez, erdészeti gépbe-mutatókat tart. Fő feladatának tekinti az elért szel-lemi kutatási és fejlesztési eredmények átadását az erdőgazdálkodók és faipari termelők számára.

A működéséhez szükséges finansziális háttérrel alapvetően a régió önkormányzatától kapja, de vállalkozásaiból is van jelentős bevétele.

Oktatás

Olaszországban 9 egyetemen folyik erdőmérnök-képzés, 3 egyetemen faipari mérnök-képzés is. A faipari mérnök-képzés integrálódott az alapvető műszaki, gazdasági és ökológiai ismereteket adó mérnök-képzésben.

A TEMPUS és egyéb nemzetközi programok keretén belül aktív nemzetközi kapcsolataik vannak, melyek elsősorban az oktatók és diákok képzését segítik. Postgraduális képzés a szövetségek, kamarák, intézetek hatáskörében van – természetesen szoros együttműködésben az egyetemekkel.

A gyakorlati szakemberképzés elsősorban az ipari, szakközépiskolákban történik. A meglátogatott bútortyártó és design szakközépiskola – I.P.S.I.A. – többlépcsős lehetőséget nyújt tanulóinak. 2+1+2 évig tart az oktatás, a tanulók különböző szintű szakemberként hagyhatják el az iskolát, 2, 4 vagy 5 év után.

Az iskolának kiterjedt nemzetközi kapcsolatai vannak; a PETRA és COMETT programban aktívan részt vállal.

Üzemlátogatás

1. Fűrészüzem – Magnifica Comunita di Fiemme Cavalese

Önkormányzati tulajdonú, félig tanulmányi-kísérleti fűrészüzem.

A vertikális feldolgozás tipikus esetét látjuk itt. A környező erdőkből – tender kiírások alapján, vállalkozókkal kitermeltetett alapanyagból – gyárt az üzem fenyő fűrészárut, mely terméket kizárólag belföldön ad el. Nagyon jó minőségű az alapanyag, ezért igen jó minőségű tömbsített terméket tud előállítani ajtó- és ablakgyártáshoz.

A gyár magas fokú gépesítéssel rendelkezik, a 45000 m³ anyag feldolgozásához össz. 25 fő alkalmazottja van. Anyagkihozatal: 72–75%.

A faanyag komplex hasznosítása történik. Az igen jó minőségű alapanyagból hegedű készítéséhez rezonanciafa is válogatható.

2. Lombos faanyagot feldolgozó privát fűrész-üzem:

Az alapanyagot teljes mértékben külföldön

szerzi be, s a hazai bútortyártó számára termel. Évi 15 000 m³ alapanyagot dolgoz fel össz. 6 fővel. Magas fokú mechanizált üzem. Szívesen vásárolna Magyarországon is keménylombos alapanyagot.

3. A. Costa faipari gépgyártó cég:

Dinamikusan fejlődő faipari gépgyártó Rt. Gyártási programja: 2 tengelyes sorozatvágó gépek, vékonyfafeldolgozó párosszélező gépek, kétoldali csapológépek, kelezőgépek, parkettgyártó gépsorok, ajtó- és ablakgyártási gépsorok, automatikus felületkezelő gépsorok, brikettáló berendezések. Komplet berendezések, technológiák tervezésére is rendelkezik nagy tudású mérnöki irodával.

4. Tartaruga, Pircher – fatelítő üzem, Dobbiaco

Alapvetően külső térben, kertekben, játszótéren használt fenyő anyag megmunkálásával és telítésével foglalkozik. A telítés réz-króm-bór sókeverék vizes oldatával történik – akárcsak Magyarországon – részben már EN szabványtervezetek alapján, részben DIN szabványok alapján.

Olaszország erdőiről és faiparáról röviden

Az ország erdőben, fában szegény ország, területének mintegy 21%-át borítja erdő. Legnagyobb mértékben nyár, szelidgesztenye és bükk, valamint luc-, erdei és vörösfenyő fordul elő, melyek ipari hasznosításra megfelelőek. Éves kitermelési mennyiség 8–9 millió m³, mely az ország faanyagigényének mintegy 1/4 része.

A fenyőállomány kitermelése a nagyon meredek észak-olasz hegyvidéken igen nehéz és költséges. Ezért kevés nagy kapacitású fűrészüzem található, s a kisebb fűrészüzemek pedig a gazdaságosság gondjával küszködnek. Ipari felhasználásra alkalmas lombos fa alapanyag – mennyiségét és minőségét tekintve – szinte egyedül a nyárfa.

Az olasz faipar legjelentősebb ágazatai a bútortyártás és a bútortyártó-, lemezfeldolgozó (forgácslap, MDF lapok, farostlemez, enyvezett lemez) gyártása. Az igen fejlett faipari termeléshez nagyon fejlett és jól prosperáló faipari gép- és szerszámgyártás is tartozik.

Olaszország faiparára jellemző, hogy

– Minden tervező, gyártó cég, valamint kutató- és minősítő intézet alkalmazza a harmonizált európai szabványokat, az intézetek és szövetségek részt vesznek a szabványok kidolgozásában, s arról is gondoskodnak, hogy az ipar az eredményekről minél előbb tudomást szerezzen.

Az ICILA fa- és bútortyártó minősítő intézet – és más nemzetközileg akkreditált intézetek – a termékek minőségi tanúsítása mellett az ISO 9000 alapján minősítik a gyártókat, de fő feladatuknak tekintik, hogy segítsék a cégeket a minőségbiztosítás felé való elmozdulásban, az ISO 9000 szerinti termelésben.

Súlyponti kérdések a faipari kutatás, fejlesztés, termelés és kereskedelem területén, melyek a magyar faipar számára is iránymutatóak:

- európai szabványok figyelembevétele,
- terméktanúsítás, minőségbiztosítás,
- környezetvédelem és ökológia.

Bemutatjuk a BAUTAK Kft.-t Beszélgetés Takács Imre fakereskedővel

1989. március 17-én, pontosan 5 éve jegyezték be a BAUTAK Kft.-t. E társaság faipari export–import tevékenységet folytat eredményesen. A cég ügyvezetőjével, Takács Imre erdésztechnikussal beszélgetünk

Takács Imre ügyvezető igazgató

– Honnan kapta a Kft. a nevét?

– Cégünknek 50%-ban a német Hans Joachim Bauer, 50%-ban pedig én vagyok a tulajdonosa. Innen a BAUTAK elnevezés.

– Kérem, mutassa be röviden a cégüket!

– A német társam révén társaságunk egy német „anyavállalatból” és budapesti irodánkban áll (a BAUER cégnek ezenkívül még két faházgyára is van Hollandiában).

Németországban, Ulm közelében, Wain-ban van a központi fűrészüzem. Ennek hatékonyságát jól tükrözi, hogy 50 fő alkalmazott 150 ezer m³ rönköt fűrészel fel. A fűrészarút osztályozzák, igény szerint telítik, gőzölik, szárítják, gyalulják. Az üzem berendezései közül világszínvonalú a Linch-Springer gépsor, amelyik körfűrész-profil marógépes technológiával osztályozott, hézaglécezett egységgratokban fenyő fűrészarút termel. E nagy teljesítményű automata technológiai sor mellett az üzem rendelkezik egy olyan hagyományos keretfűrészgép üzemmel, amely képes a nagy átmérőjű rönköket 14 m (!) hosszú felfűrészelni.

A magasnyomású telítő hengerekben környezetbarát sóoldatokkal (a nagyhirű Remmers cég termékei) faházelemeket, cölöpöket, karókat telítenek. A szárítóberendezések és a gyalugép műhely lehetővé teszik a legkülönbözőbb szárított-gyalult termékek gyártását (pl. az ERDÉRT vállalat részére 12 m hosszú, gyalult gerendákat szállítottunk).

Érdekes még megemlíteni, hogy az 1902. éven alapított „anyavállalat” olyan kéregtüzelésű energiaközponttal rendelkezik, amely a fűtési, szárítási, gőzölési igények kielégítése mellett vilamos energiát is termel.

– Köszönöm az érdekes tájékoztatást a nagy múltú, korszerű németországi üzemről. Úgy hiszem, a hazai szakembereknek talán érdekesebb a budapesti iroda működése.

– Ezzel kívántam az ismertetőt folytatni. A német üzem tevékenységét azonban azért is kötelességem volt bemutatni, mert ebben gyökerezik a budapesti iroda működése. Fő tevékenységünk fenyő fűrészarút import és ezt egészíti ki a hazai lombosfa termékek exportja.

– Árulja el kérem, hogy az olcsónak nem nevezhető német fenyő fűrészarút hogyan tudja eladni Magyarországon? Különösen ilyen recessziós időszakban?

– Üzleti titkaink nincsenek. Szerény eredményeinket a pontosságnak, minőségnek és megbízhatóságnak köszönhetjük. Max. 3 hetes szállítási határidővel, kamionnal a helyszínre szállítjuk a vevőink által igényelt méretű és minőségű fenyő fűrészarút. Pl. képesek vagyunk egy komplett tetőszerkezetet az előírt specifikáció szerint biztosítani.

A megbízható minőség szempontjából kompromisszumokat nem ismerünk. Jó példa volt erre a „Sturmholz”, a viharkáros erdők faanyag. Mi ilyen anyagot nem forgalmaztunk. Félünk, hogy az egészséges anyag közé károsodott is keveredik.

– Hogyan ítéli meg a hazai lombosfa export lehetőségeit?

– Nem foglalkozom politikával, de nem tudok mást mondani: „rendszer váltás ide vagy oda”, kis hazánkban a helyzet változatlan! A jó minőségű rönköt továbbra is exportáljuk, és kérdem, hogyan lehet export minőségű bútorterméket, fűrészarút termelni a vékony, gyenge minőségű anyagból? Különösen nagy keletje lenne az éger, bükk, hárs, cseresznye, gyertyán fűrészarúnak (parkettfríznek, bútortálcának). Sajnos megfelelő partnerek hiányában minőségi exportot alig bonyolítunk. Legjelentősebb a kivitelünk rakodólap deszkából, tűzifából, papírfából. **Termelő partnereket (fűrészüzemeket) keresünk „egyutas” nyár és keménylombos rakodólap elemek gyártására.**

– Németországon kívül milyen országok felé irányul még a tevékenységük? Van-e orosz kapcsolatok?

– A szállítási költségek jelentős növekedése is fokozza a szomszéd országokkal való együttműködés fontosságát. Szlovák és osztrák partnerekkel nagyon jó az együttműködésünk, olasz exportunk is növekszik (főleg rakodólap deszká-

ból). Az elmúlt évben vörösfenyő importot bonyolítottunk Szibériából. A minőség megfelelő volt, szeretnénk az orosz kapcsolatokat tovább erősíteni.

- *Ne haragudjon a személyes jellegű kérdése-kért: budapesti irodájuk hány alkalmazottat foglalkoztat, hogyan tölti Ön egy munkanapját, hogyan gondol vissza az ERDÉRT-nél töltött évekre?*

- Az elmúlt évben vásárolt szerény budapesti irodánknak rajtam kívül 1 főállású és 3 fő rész-munkaidős alkalmazottja van. Ez azt jelenti, hogy évi 8-10 ezer m³ termékforgalmazáshoz mindennel kell foglalkoznom: üzleti tárgyalások, szerződés-kötések, helyszíni faátvétel stb.

Az ERDÉRT-hez kötődik életem jobbik fele, ma 50 éves vagyok és e vállalatnál 28 évet dolgoztam. Szakmailag itt alapoztam meg magamat. Az ERDÉRT igazi jó iskola volt. Egyedül az fáj, hogy egyes volt kollégák még ma sem tudják megbocsátani, hogy eljöttem. . .

- *Ön szerint lehet-e jövője egy ilyen „mammut cég”-nek, mint az ERDÉRT?*

- Talán meglepődik a válaszon: igenis lehet. A nyugati országokban is léteznek nagy fűrészüzemekkel rendelkező óriás kereskedő cégek. Az

ilyen cégek képesek a korszerű anyagkezelésre, készletezésre és ezek munkáját egészítik ki a szerényebb - hozzánk hasonló - kisebb társaságok. Az ERDÉRT egyes munkatársainál azonban jelentős szemléletváltozásra van szükség. Nem diktálni kell, hanem egyenrangú partnerekként kell kezelni a kisebb fakereskedőket, fafelhasználókat is.

- *Befejezésül terveiről kérdezném. . .*

- A BAUTAK elnyerte a német Remmers festék és favédőszer gyár hazai képviselőjét. E cég termékei igen népszerűek Nyugat-Európában. Különösen a környezetbarát favédőszereket (gomba-, rovarölő, égéskésleltető szerek) emelem ki. A soproni egyetem faanyagvédelmi laboratóriuma igen jó minősítést adott ezen szerekről. Az értékesítést a közeljövőben kezdjük. Megemlítem még, hogy „több lábon állásunkat” szolgálja kisebb nyomdánk, ahol reklámtáblákat készítünk, számítógépes betűkivágást, gravírozást stb. végzünk. Szívesen állunk a faipari cégek rendelkezésére is.

Köszönöm a beszélgetést és szerkesztőségünk nevében is gratulálok 50. születésnapjához.

Dinamikusan fejleszt az UMDASCH

Az ismert nevű osztrák faiparos, kereskedelmi tanácsos, UMDASCH nevét viselő magánvállalkozó csoport 3500 dolgozót, ebből 1200 főt külföldön foglalkoztató, nemzetközi tekintetben jó hírű fa- és építőipari cég. Az 1992. évi árbevétel 4,3 milliárd Schilling volt, mely összegnek 78%-át a külföldi leányvállalati részlegek teljesítették. Évente mintegy 200 000 m² üzletterület nagyságú építési és üzletberendezési feladatot látnak el, a nálunk is jól ismert csúszószaluzásos eljárás (DOKA-táblák) alkalmazásával. 1960-tól kezdve több mint 35 000 szerződést kötöttek. A tervezés és a kivitelezés céljára tervezői részleg tevékenykedik. Az általuk felépített áruházaknak egész sora tanúsítja eredményes működésüket. Leányvállalati irodáik megtalálhatók Svájcban, Németországban, Belgiumban, Hollandiában. 1986 óta Olaszországban, Angliában, Franciaországban sem ismeretlenek. Jelen vannak Kelet-Európában, így hazánkban is, éppen úgy, mint Észak-Afrikában, vagy Dél-Amerikában. A szomszédos cseh és szlovák területen 1993-ban nyílt kirendeltségük. Megvetették a lábukat az Egyesült Arab Emirátusokban is. A további eredményes munka megalapozása érdekében Amstettenben kutató központot helyeztek üzembe 1990-ben, ahol új eljárások és megoldások megalkotásán fáradoznak. E kutatás-fejlesztési tevékenység jórészt a faiparhoz kapcsolódik.

S. E.

Változások a svéd erdészetpolitikában

A Svéd Országgyűlés Erdészetpolitikai Bizottsága a közelmúltban fejezte be munkáját. A Bizottság egyik lényeges javaslata, hogy az erdőre a fatermesztési céllal azonos szintű környezetvédelmi célt fogalmazz meg.

Az erdészetpolitikusok a kötöttségek feloldását javasolják oly módon, hogy az erdőtulajdonosok nagyobb választási lehetőséget kapjanak az erdőgazdálkodási és a fakitermelési módszerek megválasztásában. Továbbá javasolják a svéd erdők biológiai sokszínűségének és az erdők tartamos növelésének megszilárdítását. Ennek következményeként az elkövetkező 30 évben további 2,5%-os gazdasági erdőterület-növekedés várható.

Az 1980-as években az állam különböző előírások, korlátozások és támogatások rendszerével beavatkozott a hengeresfatermékek piacán. Erre a területre megfogalmazott javaslat szerint a kötöttségeket tovább kell csökkenteni, mérsékelni kell az állami beavatkozásokat, s ily módon a rövid távú iparifa kereslet találkozhatna a piaci mechanizmusokkal.

Az erdészeti adót 1992. július elsejével törölték, ennek következményeként a támogatások csökkentek.

H. Z.

A vasút és a faipar szolgálatában

A MÁVFAVÉD Kft. múltja, jelene és jövője

Dr. Percze László

Egy közel százéves múltra visszatekintő ipari üzem múltjával, legújabb átalakulásával, mai helyzetének és tevékenységének ismertetésével, valamint jövőbeli terveivel mutatkozik be.

Dr. Percze László,
a MÁVFAVÉD Kft. ügyvezető igazgatója

A magyarországi fatelítőipart megtestesítő MÁVFAVÉD Kft. a korábbi MÁV Fatelítő Üzemi Vállalat, majd később MÁV Faipari Üzem néven működött szervezet tevékenységét folytatja. Három üzemét különböző időben, más-más alapítók eltérő célokra hozták létre. A legrégebbi üzem 1906-ban a Magyar Posta oszloptelepítésre Püspökladányban építette. Az üzem az I. világháború után a MÁV átvette és korszerűsítve átépítette talpfatelítésre. A dombóvári üzem, a tokodit, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. létesítette 1933-ban. Ez az üzem a II. világháború utáni államosításakor került a MÁV tulajdonába.

Ebből a három üzemből alakult 1992-ben – 100%-os MÁV tulajdonnal – a MÁVFAVÉD Kft.

A telítés jelenleg három szerrel történik: kőszénkátrányolaj-ásványolaj keverékkel, valamint a TETOL RKB és a TETOL FB sókeverékek vizes oldatával. Ez utóbbi elsősorban égéskésleltető hatású, de gomba és rovar elleni védelmet nyújtó alkotói is vannak. Különleges kívánságra lehetőség

van más telítőszer alkalmazására is, pl. az elmúlt években a Desowag cég Basilit CFK jelű szerével is történt telítés.

A faanyagvédelmi tevékenységhez kapcsolódik a tokodi üzemből folyó, saját fejlesztésű faanyagvédőszer gyártása.

Az üzemekben a kezdeti kizárólagos telítési profil mellett fokozatosan alakult ki és bővült a fafeldolgozás és -megmunkálás is. Ez a tevékenység részben kapcsolódik a telítéshez, amennyiben a telítendő gyártmány megmunkálása is a telítőüzemben történik, pl. vezetékoszlopháncsolás, vasúti vasbetonaljak fabetétek gyártása, vagy különböző építőipari felhasználású termékek előállítása. A gyártmányok másik része nem kapcsolódik a telítési technológiához, pl. rakodólapok vagy parketta gyártása. **A gyártási tevékenység kiszolgálására szárítóberendezések üzemelnek és jelenleg folyik egy gőzölő építése.**

A tevékenységek arányaiban lényeges változások következtek be, amelyek meghatározóak a jelen és a jövő szempontjából. Így a telítési mennyiségben a korábban kimagaslóan vezető talpfafélék visszaestek. Jelenleg a vezetékoszlopok adják a

legnagyobb telítési feladatot. A kezdetben elsősorban vasúti igényeket kielégítő üzemekben a teljes termelésnek már alig a felét végzik a MÁV megrendelésére. Ugyanakkor a nem vasúti hagyományos termékmegrendelések mellett folyik új piacok keresése, új termékek bevezetése, az ezekhez szükséges új termelőeszközök beszerzése. Példaként említhetők a másolással esztergált és mart termékek, a kertépítési anyagok. **A gyártott termékek alapanyag-szükségletét is részben a saját rönkfeldolgozás fedezi.**

A MÁVFAVÉD jó kereskedelmi kapcsolatokat alakított ki az alapanyagokat kitermelő erdőgazdaságokkal, beszállító kereskedelmi társaságokkal és nem utolsósorban vevőivel. Szakmai vásárokon, kiállításokon saját termékeivel rendszeresen részt vesz.

A Kft. a faipar szakmai szervezeteiben is fejt ki tevékenységét. Tagja a FAGOSZ-nak, a FATE-nak, támogatja a Faipari Tudományos Alapítványt. A közelmúltban – elsőnek a volt szocialista országok intézményei közül – társult **tagja lett a Nyugat-európai Faimpregnálók Intézetének, a WEI-nek.**

A termelési tevékenység mellett említést kell tenni a vasúti, vagy közismerten EUR csererakodólapokkal kapcsolatos tevékenységről is. A Nemzetközi Vasútegyet minden országban a vasutat hatalmazta fel a csererakodólapok gyártásával, javításával, minősítésével kapcsolatos engedélyezési és ellenőrzési eljárások végrehajtására. A MÁV ezt a jogát és kötelességét a MÁVFAVÉD Kft.-n keresztül gyakorolja. Ez a tevékenység nemcsak hazai, hanem nemzetközi szempontból is jelentős. **A magyar rakodólapok minőségének biztosítása az alapja a tartós exportlehetőségeknek.** E téren a

Oszlopok telítése
a Püspökladányi Üzemből

gyártók, a kereskedők, a felhasználók és a fuvarozók érdekei nem mindenben esnek egybe. Az ellentétek feloldására, a különböző részérdekek megismerésére, egyeztetésére és összehangolására az Erdészeti és Faipari Egyetem Faanyagismereti Tanszékének, ill. vezetőjének, dr. Molnár Sándornak és a MÁVFAVÉD Kft. kezdeményezésére **megalakult a Nem-**

zeti Rakodólap Társaság. A társaság a rakodólapok gyártásában, javításában, forgalmazásában és felhasználásában érdekelteket tömöríti, tájékoztatásukat és érdekvédelmüket vállalja. Kapcsolatot kíván felvenni a hasonló külföldi szervezetekkel, egyes országok rakodólap társaságaival és nem utolsósorban az Európai Rakodólap Társasággal. Természe-

tesen az ilyen kapcsolatokban a kölcsönös előnyöket kell ki-domborítani és ezen az alapon kell megközelíteni az esetleges érdekellentéteket is.

A MÁVFAVÉD az új szervezeti kialakításában piacérzékeny, de eredményesen működő üzemeket fog össze. Minden remény megvan a tartós életképességre, a talponmaradásra.

Lapunk folyamatos együttműködést tart fenn a bécsi székhelyű nemzetközi faipari folyóirattal, az „Internationaler Holzmarkt”-tal. Az alábbi információkat e folyóirattól kölcsönöztük:

- A német cellulóz-papíripari előírások a papírhulladékoknak 52%-os részarányát írják elő a cellulózzártás alapanyagaként. 1997-re ezt az arányt 60%-ra szükséges növelni. Az erdőállományok előhasználatából kikerülő nagy mennyiségű papírfára méretű faanyag szintén bővíti a cellulóz-papír előállítás forrásait.

A volt KGST országok közül Csehszlovákiában volt előírás, hogy a cellulóz termelésbe vitt alapanyagoknak 40%-a papírhulladék legyen.

Ha meggondoljuk, hogy mára az egyre nagyobb mennyiséggel keletkező hulladékoknak, a fejlett ipari országokban már több mint 1/3-a, 35%-a papír, úgy kézenfekvő, hogy a papír újrahasznosítás, az iparfejlesztést és korszerűsítést célzó gazdasági megfontolásokból nem hiányozhat.

- *A kelet-európai országok között olvashatjuk - a magyarokból egyelőre hiányzik a fantázia és a nyugalmasság, amivel fatermékeiket a nyugati piacokon pozícióba emelhetnék.*

- A lengyelek az új, keleti német tartományoknak megelégedésére szolgáló módon, fűrészrönkök értékesítenek. A nyugati német tartományok piaca, a magas szállítási költségek miatt, nem elérhető távolságban fekszik.

- A cseh fűrészáru export felnövekvőben van. A német cégek a cseh építőipari faanyagokat 330-350 DM/m³-ért vásárolják. A hasonló, de Skandináv eredetű faanyagok ára ennél lényegesen magasabb.

Anglia azért vásárolja szívesebben a cseh és nem a német fűrészárut, mert a cseh deszka szélességi méreteket jobban megfelelnek az angliai igényeknek.

- A balti államok, főleg Lettország, apró halászhajói gyomrában évi, mintegy 30 000 m³ építőfa bevittel képviselheti magát a német belpiacon. Az általuk szállított faanyagok ára 230-250 DM/m³.

- A román faértékesítés tekintetében a folyóiratban az olvasható, hogy „erőfeszítéseikről hallgatásuk vall a legbeszédebben”.

- Oroszországot illetően elmondható, hogy ott hatalmas, ún. feketepiac jött létre az elmúlt évek alatt. Ennek a felszá-

molása érdekében, hivatalos körökben, tervezik a faexport kötöttségeinek a megszüntetését. Az exporton belül növelni tervezik a déli irányú - Szaúd-Arábiába, Egyiptomba, Iránba - export kontingenseket.

Az északi-tengeri Arhangelszk, USA rendelésre nagy mennyiségű fűrészárut szállít 1994. évben, amit 145-188 USD/m³ árak mellett értékesítenek.

Német vásárlások 330, sőt 300 DM/m³ alatti árakon is létrejöttek.

- Az USA-ban nagy lendülettel kezdődött meg a lombos fatermékek értékesítési szezonja. Az Amerikában kedvelt lombos fajok a magas-kóris, a juharfa, cseresznye, a dió, a fehér- és vöröstölgy.

Az USA a Japánnal folytatott gazdasági kötéshúzás, a háborúskodás ellenére, faipari termékekben a japánoknak a hagyományos szállítója.

Az ősi érintetlen fakészletek, a kiváló minőségű faanyagot biztosító erdőállományok fogyatkozása, az USA-ban is egyre nehezíti a kiváló minőségű fatermékek, fűrészáru alapanyag, méretek rönk beszerzését.

- Az amerikai eladó a gyorsan megköthető üzleti tárgyalásoknak, az ezzel elérhető időnyerésnek igen nagy jelentőséget tulajdonít. A német vásárló nemcsak igen nagy igényű, de meggyőzni is nehezen lehet. Ezzel is magyarázható, hogy az amerikaiak szívesebben tárgyalnak a japán, a kínai, sőt a török vásárlókkal.

A piaci viszonyok - ilyen a fapiac is - folytonos változást szenvednek, nem jellemző az egyik napról a másikra történő átalakulás. Ezért mondhatjuk el, hogy a figyelmes szemlélő már akkor felismeri az átalakulás jeleit, amikor a változás kialakulóban van. Aki nem rest, vagy érdektelen a piac jelzéseit figyelemmel kísérni, az jóval az események előtt felismerheti a „vihár vagy szép idő” közeledtét. Felkészülhet a fogadására is.

S. E.

Mi újság az orosz fenyő import területén?

Munkatársunk a közelmúltban beszélgetést folytatott Dr. Anda István erdőmérnök közgazdásszal az ERDÉRT RT vezérigazgatójával a „keleti-fa” importjáról, az ukrán, orosz fakeskedelmi együttműködésről.

- **A korábbiakban az ERDÉRT Vállalat a több évtized alatt felépített szovjet kapcsolataival, a megfelelően kiépített fogadó-feldolgozó üzemi segítségével folyamatosan biztosította a nemzetgazdaság fenyő hengeresfa és fűrészáru igényeit. Mi újság ma a „keleti-fával”?**

- A mai problémák kettősek: **egyrészt** a volt SZU széthullásával, a jelenlegi Oroszország kaotikus gazdasági állapotával összefüggésben az ERDÉRT korábbi jó kapcsolatai is szétzilálódtak. Állandósult fuvarozási és pénzügyi problémák akadályozzák a folyamatos szállítást. Például:

- 1993. II. félévében kétszer emelkedtek az orosz és az ukrán vasúti (ill. tranzit) költségek.

- A legközelebb fekvő Ukrajnából jelenleg fenyő anyagot nem szabad kihozni.

- A korábbi 30-60 napos fizetési határidők helyett ma azonnali fizetést, sőt előfinanszírozást kérnek a partnerek.

- Az orosz cégek export engedélyeket általában csak rövidebb (negyed éves) időszakokra kapnak, ezeket gyakran visszavonják.

Nagyrészt e problémák következménye az orosz import drasztikus visszacsúszása, a szlovák, osztrák, német fenyő térhódítása.

A problémák másik csoportja itthon jelentkezik. Ez összefügg azzal, hogy nagyon sok komolytalan, fához nem értő magyar szervezet is megjelent a korábbi években az orosz és az ukrán piacon.

E belföldi társaságok sok esetben tönkrementek, ill. a barter megállapodásokat nem teljesítették. Ezzel elértük azt, **hogy a magyarok lettek az orosz piac legmegbízhatatlanabb üzletfelei!**

E problémához némileg hozzájárult az ERDÉRT nehéz gazdasági helyzete és a magyar nemzetgazdaság recessziója is.

Rövid távon nem valószínű a javulás a „keleti-fa” importjában, hosszú távon abban reménykedünk, hogy a gazdaság stabilizálódik és az orosz piacnak is szüksége lesz a magyar felvevő piacra. Az együttműködést a jövőben leginkább vegyes vállalatok formájában tudjuk elképzelni.

(A következő számunkban részletes információt adunk az ERDÉRT RT. helyzetéről, átalakulásáról).

Á. T-né

EGYESÜLETI HÍREK

Rovatvezető: Bíró Lászlóné

Február 14.

A Falpari Tudományos Egyesület Budapesti Csoportjának vezetősége 1994. február 14-én tartotta alakuló ülését, melyen 16 fő vett részt. A Csoport a korábbi Bútoripari Szakosztály, Fűrész-Lemezipari Szakosztály, Épületasztalosipari Szakosztály, Szövetkezeti Szakosztály tagjait tömöríti. A felsorolt szakosztályok ismertették eddigi tevékenységüket.

A vezetőség tagjai részéről javaslatok hangzottak el a jövőre vonatkozóan, az alábbiak szerint:

- a jelenlegi tagságot meg kell tartani, ill. új tagokat kell toborozni,
- az összekötői hálózatot fel kell éleszteni a tagsággal való élő kapcsolat érdekében,

- az oktatást minden formájában továbbra is fő feladatként kell kezelni (új elem lehet a kamarák, illetve a szövetségek részére várhatóan leosztandó szakoktatási feladatok ellátása),

- olyan rendezvényeket kell szervezni, amelyek átfogják az egész falpart, a közös témák mellett a szakmai részleteket szekciókban kellene tárgyalni,

- szakértői munkák szervezése, szakértői engedélyek kiadása, kölcsönös garanciák alapján,

- világtállítás falpari témáinak összefogása (tervezés, építés, berendezés, díszítés stb.),

- lobbizni kell a magyar falpar, a magyar reálértelmiség érvényesüléséért.

Az elhangzott javaslatok részletes kidolgozását megkezdik.

A Budapesti Csoport ideiglenes elnökének Dessewffy Imrét, titkárának Matlák Zoltánt választották meg.

Elnököt, titkárt véglegesen a későbbiekben választanak. Jelölő munkával Balogh Györgyöt bízták meg.

Február 18.

A Falpari Tudományos Egyesület új vezetősége megtartotta első ülését.

- Áttekintette a Vezetőség az egyesület 1993. évi költségvetési tervét, valamint a teljesítés tényezőszámaival és az 1994. évi költségvetési tervét.

1993. évre -2.888 eFt-ot terveztünk, ezzel szemben 442 eFt eredményt sikerült elérni.

1994. évre -3.009 eFt egyenleget terveztünk. Célkitűzés: minimum nullszaldó elérése.

Minden lehetőséget megragadunk a bevételek növelése érdekében.

- Az egyesület 1992-93. évi (esedékes) gazdasági-pénzügyi vizsgálatát a MTESZ Ellenőrzési Osztályán megrendeljük.

- A FAIPAR c. lap kiadásának problémáival egy más alkalommal foglalkozik a vezetőség.

Előzetes gondolatok:

- példányszámnövelés,
- aktuális információk megjelenítése,

- több reklám,

- nyitás a kereskedelem felé,

- esetleges színes megjelenés.

- A vezetőség úgy határozott, hogy célszerű volna évente egy-egy régiós rendezvényt szervezni. Ebben az évben Szolnokon kerülne megrendezésre a tavaszi vásárral egybekötve.

A következő ülésre a keleti régió alelnöke, dr. Nagy Béla Géza előterjeszti a tervezett programot.

- A területi csoportokkal történő kapcsolattartás érdekében a vezetőség az alábbi felosztás mellett döntött:

Frank László elnök: Baja, Szeged

Dr. Alpár Tibor alelnök: Csurgó, Győr, Kaposvár, Nagykanizsa, Sopron, Szombathely, Veszprém, Zalaegerszeg

Horváth Tibor alelnök: Balassagyarmat, Budapest

Dr. Nagy Béla Géza alelnök: Cegléd, Eger, Gyula, Jászberény, Mátészalka, Szolnok.

Az ülésen 6 fő vett részt.

- A vezetőség következő ülését 1994. március 8-án Szegeden tartja.

Március 1.

A FATE Csongrád megyei Csoportja a Magyar Általános Gyufaipari Kft. 2. sz. szegedi gyáregységében tartotta vezetőségi ülését.

- Frank László a Csoport elnöke - más fontos egyesületi megbízatása miatt - lemondott tisztéről. A Csoport új elnökének Göltl Mihályt választották, a Lemez-Bútorlap Termelési és Kereskedelmi Kft. ügyvezető igazgatóját.

- A Csoport tájékoztatást kapott a Falpari Tudományos Egyesület tisztújító közgyűléséről.

- Előkészítő megbeszélést tartottak a tervezett skandináv tanulmányútról.

Az ülésen 25 fő vett részt.

Március 2.

A FATE Senior Klub megtartotta szokásos havi összejövetelét. Saly Imre, a Klub elnöke javaslatot terjesztett elő az 1994. évben megvalósítandó programokra.

A klubnapon 8 fő vett részt.

Március 4.

A FATE Csongrád megyei Csoportja a MTESZ Csongrád megyei Szervezete székházában, szakmai vetélkedőt tartott.

A hagyományos tavaszi szakmai vetélkedőn 9 csapat vett részt.

A vetélkedő végeredménye:

1. Gyufagyár	27 pont
2. SCABELLO BT.	25 pont
3. Tisza Bútoripari és Kereskedelmi Rt.	24,5 pont

A vetélkedőn 38 fő vett részt.

Március 7.

A FATE Budapesti Csoportja ülést tartott, az előző ülésen megvitattott programjavaslat kidolgozását kezdték meg. A részletes tervet a következő ülésen tárgyalják meg.

Március 8.

Az egyesület vezetősége Szegeden tartotta ülését.

- Dr. Nagy Béla Géza alelnök előterjesztette a Kelet-Magyarországi Falparos Napok 1994. május 12-13.-i programját (lásd ezen lapban kiemelten).

- A Szerkesztő Bizottság elnöke, dr. Molnár Sándor előterjesztette a Bizottság új személyi összetételét, melyet a vezetőség néhány javaslattal kiegészítve elfogadott.

- A főtítkári állásra beérkezett pályázatokat a vezetőség megvitatta. Úgy döntött, hogy ezen pályázati fordulót eredménytelennek nyilvánítja. A főtítkári állást egyelőre nem kívánja betölteni. A pályázók írásbeli értesítést kapnak.

Az ülésen 6 fő vett részt.

Március 31.

Megtartotta első ülését az új összetételű Szerkesztőbizottság. Megvitatták az 1994. évi programjukat és összeállították az éves laptervet. Az ülésen 15 fő vett részt.

Április 11.

A Budapesti Csoport – a Jelölőbizottság javaslata alapján – megválasztotta vezetőségét. *Elnök:* Dessewffy Imre. *Titkár:* Dr. Pluzsik András.

Április 12.

A Szenior Klub tagjai – a MTESZ társegyesületek szeniorjaival közösen – tanulmányúton vettek részt. Szentgotthárdon az OPEL Műveknél tettek látogatást.

Április 22.

Az egyesület vezetősége Sopronban tartotta kihelyezett vezetőségi

ülését az Országos Erdészeti Egyesület vezetőségével közösen. Áttekintették a szorosabb együttműködés lehetőségeit. A megbeszélést követően megtekintették a Wood-Tech erdészeti és faipari gépkiallítást.

Április 26.

A Henkel Ragasztástechnika Kft. és a Faipari Tudományos Egyesület „MINŐSÉG” címmel közös rendezvényt tartott, fa- és bútorgyártási szakemberek részvételével. A rendezvényről részletesen, lapunk következő számában olvashatnak.

Egyesületünk új egyéni tagjai:

Dalnoki István, Budapest
Makai János, Veszprém
Polhammer Kálmánné, Veszprém
Románné Roxer Valéria, Sopron
Saly Péter, Budapest
Dr. Varga Ferencné dr., Sopron
Varga György, Veszprém

A soproni egyetem fejlődése

A testvér folyóirat, az Erdészeti Lapok 1994. évi februári száma „Beszélgetés Winkler Andrással, a soproni egyetem rektorával” anyagából emeltük ki:

„A megerősödéshez szövetségeseket kellett találnunk, és kölcsönös előnyöket figyelembe véve fejleszteni a kapcsolatokat. Ma már kihelyezett tanszékeink működnek kutatóintézetekben, kölcsönös műszerhasználat segíti az oktatást és a költségvetésünket. Szövetségeseink a mosonmagyaróvári Pannon Tudományegyetem, a szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Intézet, a soproni Óvónőképző, a budapesti Könnyűipari Műszaki Főiskola.”

A rektor közléséből tudjuk meg, hogy sikerült megkapniuk a jogot erdész-, falparos-, papíripari tanár képzés adományozására. Ez az egyetem mindig arról volt híres, hogy Közép-Európában itt folyt a legerősebb alapképzés. Az 1045 fős hallgatói létszámot 2000-re növelik az ezredfordulóra. 1993-ban a bejutáshoz szükséges felvételi pontszám jóval 100 pont fölötti volt. Megfontolás tárgyát képezi, hogy a tanulmányok elkezdését megelőzően bevezessék-e az előgyakorlati rendszert.

Ide kapcsolódóan említjük meg, hogy az 1993/94 tanév végével, a közelmúltban valétált erdész, fás hallgatók közül sikeres vizsgát feltételezve:

- erdőmérnök	43 fő,
- falpari mérnök	42 fő,
- falpari üzemmérnök	29 fő,
- mérnöktanár	38 fő,
- lev. falpari üzemmérnök	14 fő,
- könnyűipari (kiegészítő képzés)	12 fő,
- szakmérnök	50 fő
Összesen:	228 fő
fog kézhez venni diplomt.	

S. E.

Biomassza hasznosítás akadémiai szinten!

1994. március 22-én lehettünk tanúi a Magyar Tudományos Akadémián dr. Kovács Jenő és dr. Marosvölgyi Béla erdőmérnökök „Az erdészeti biomassza energetikai hasznosításának és géprendszerének fejlesztése Magyarországon” címmel készített akadémiai doktori értekezés védésének.

Értekezésükben különösen a biomassza (erdei és faipari hulladék, energia erdők anyaga) hasznosítás energetikai kérdései kerültek alapos tárgyalásra.

A biomassza tüzelés:

– a napenergia hasznosításának legegyszerűbb, egyben teljes mértékben a termelési folyamatokba illeszthető módja,

– ez az energiahordozó megújul, illetve bővítetten is megújítható,

– fosszilis energiahordozókat lehet vele kiváltani, csökkentheti a nemzetgazdaság energiahordozó importtól való függését,

– a biomassza energia célú hasznosítása a káros emissziók (SO₂, NO₂) csökkentésével jár, egyben a CO₂ rövid ciklusú megkötésével–felszabadulásával a kedvezőtlen légkörösszetétel-változásokat (üvegházhatás) lassíthatja,

– lehetőség nyílik a decentralizált, helyi energiahordozókat környezetbarát módon hasznosító energiatermelésre, amely ökológiai és ökonómiai előnyöket egyidejűleg eredményez.

Dr. Marosvölgyi Béla egyetemi docens, az Erdészeti és Faipari Egyetemen elkezdte a „Faenergetika” c. tárgy oktatását is.

Dr. Kovács Jenő c. egyetemi tanár, nyugd. erdőigazgató sokrétű gyakorlati tevékenységéből kiemelnénk az egri kérgező-, aprító- és brikettáló gépek kifejlesztését.

M. S.

Soproni faiparos találkozó és kiállítás

Kedves Kolléga!

Tisztelettel értesítjük, hogy a Faipari Tudományos Egyesület együttműködve az Erdészeti és Faipari Egyetemen, valamint az Országos Asztalosipari Szövetséggel, **1994. augusztus 31. – szeptember 3. között**

IV. ORSZÁGOS FAIPAROS TALÁLKOZÓT

szervez Sopronban a következő programmal:

Augusztus 31. szerda	11.00 órakor	LIGNO-NOVUM kiállítás megnyitója
	14.00 órakor	Kiállítás megtekintése
		Tudományos ülés az Erdészeti és Faipari Egyetemen, külföldön élő neves faipari szakemberek közreműködésével
Szeptember 1. csütörtök	19.30 órakor Délelőtt	Faiparos bál vacsorával
		a) szakmai bemutatók, előadások a kiállításon
	15.00 órakor	b) újdonságok a faiparban – konferencia
		A Faipari Tudományos Egyesület közgyűlése az Erdészeti és Faipari Egyetemen
Szeptember 2. péntek	19.00 órakor	Öreg Fás Diákok szakestélye
Szeptember 3. szombat	Egész nap	Szimposiumok, termékismertető a kiállításon
		LIGNO-NOVUM 94 Vásárdíjak átadása
		Kiállítás zárása

Részvételi költségek

Részvételi díj: 500,- Ft

Szolgáltatás költségei: 4.300,- Ft/fő, mely tartalmazza kiállítási belépő, Faiparos bál vacsorával, két éjszakai (VIII. 31.–IX. 1.) szállást kétágyas szállodai szobában reggelivel (Hotel SIESTA)

Egyágyas felár két éjszakára 2.700,- Ft.

(Szeptember 2–3-án, igény esetén szállásról mindenki maga gondoskodik.)

Természetesen van arra is lehetőség, hogy a résztvevők csupán egy-egy szolgáltatást vegyenek igénybe.

Jelentkezés és részletes információ:

Faipari Tudományos Egyesület
1027 Budapest, Fő utca 68.
Telefon/fax: 201-9929
Bíró Lászlóné ügyvezető titkár

Jelentkezési határidő: 1994. június 15.

MÁVFAVÉD Kft.

1132 Budapest, Visegrádi utca 9.

Telefon: 111-1633 Fax: 269-2504 Telex: 222-498

Faanyagvédelem, fatelítés

**Tetőszerkezetek, épületszerkezeti elemek, külső térben
elhelyezett fa alapanyagú termékek
(kerítéselemek, külső lépcsők, stégek, kerti bútorok,
lugasok) megelőző védelmére**

TETOL RKB

**gomba- és rovarkár elleni
megelőző védelem**

Külső és belső térben
használható!

TETOL FB

**kombinált szer
égéskésleltető, gomba- és
rovarkár elleni megelőző
védelem**

Csak belső térben
használható!

**FAANYAGÁNAK NAGY NYOMÁSON TÖRTÉNŐ TELÍTÉSÉT
A MÁVFAVÉD KFT. VÁLLALJA.
EZÁLTAL AZ ANYAG ÉLETTARTAMA MEGTÖBBSZÖRÖZÖDIK**

Telített faanyag és faanyagvédőszer vásárlása:
MÁVFAVÉD Kft. Fatelepén
1047 Budapest IV., (Rákospalota-Újpest) Szilágyi u. 13.
Telefon/Fax: 169-4906

valamint a MÁVFAVÉD Kft.
Dombóvár (Telefon/Fax: 06/74-366-011)
Püspökladány (Telefon/Fax: 06/52-351-011)
Tokod (Telefon: Tokod 8)
üzemeiben.

FAANYAGVÉDELEM, FAFELDOLGOZÁS
ALAPÍTVÁ: 1906

Balaton Bútorgyár Rt.

Alapítva: 1896

Amúltrangot ad a közel 100 éves társaságunknak. Kínálatunkat elegancia, megbízhatóság, minőség jellemzi

Termékajánlatunk:

- lakossági étkezők gazdag választéka
- többfunkciós irodai székek, karszékek, konferenciaasztalok
- éttermi és presszóasztalok
- gyermekbútorok, gyerekágyak
- tálalószekrények, vitrinek

Cím: Veszprém, Budapest út 10. (ARAL benzinkút mögött)

Veszprém, Jutasi út 1. (VOLÁN pu. mögött az emeleten)

Telefon: (88)425-866 Telefax: (88)427-080

Nyitvatartás: hétfőtől-péntekig 9.00-16.30 óráig
szombaton 9.00-12.00-ig

*Ha kínálatunkat meglátja, Ön is talál **színben, formai** jegyekben,
szövetválasztékban megfelelőt*

Reméljük, hamarosan a mi vevőnk lesz!

**A technika,
ami összeköt**

Henkel

**Diszperziós, oldószeres és ömledék
ragasztóanyagok
a fa- és bútortipar részére**

**Ismert
szolgáltatásaink**

- helyszíni szaktanácsadás
- kedvező fizetési feltételek
- kiszolgálás raktárról
- házhoz szállítás

- **Palmafluid**
- **Palmafix**
- **Palmament**
- **Texhid**
- **Citax**
- **Leifa**

Újdonság!

Nagykereskedelmi értékesítés 100 kg alatt

➤ MOEBLCOOP raktár, Bp. IV., Knézits u. 2. · Telefon: 189-1503

➤ TREE TRADE BT., Keszthely, József A. u. 6. · 85/377-454

➤ HELYES KÁROLY Mintabolt, Pécs, Hársfa u. 34. · 72/312-865

IPARI RAGASZTÓANYAGOK

**Henkel
Ragasztástechnika Kft.**

1096 Budapest, Lenhossék utca 3.

Telefon: 215-6610, tel./fax: 215-9850, 215-5819

Fax: 215-4222